

Martin Novák

Vladimir Putin vykládá karty na stůl: Pokud nechcete válku, neberte Ukrajinu do NATO

Володимир Путін кладе карти на стіл: не хочеш війни, не беріть Україну в НАТО

Президент Росії В. Путін хоче чітких гарантій, що Україна, не стане членом НАТО. Про це глава Кремля задав у телефонній розмові зі своїм американським колегою Д. Байденом, прем'єр-міністром Великобританії Б. Джонсоном і президентом Франції Е. Макроном. За словами Т. Соушкової, аналітика та експерта з питань Східної Європи з Асоціації міжнародних справ, відмова України від НАТО є давнім вічнозеленим явищем російської політики, і Кремль намагається скористатися будь-якою можливістю, щоб отримати гарантії, що цього не станеться. Експерт також зазначає, що політичний відхід України від Росії та її схильність до Заходу є однією з очевидних невдач В. Путіна.

<https://zpravny.aktualne.cz/zahranici/vladimir-putin-vyklada-karty-na-stul-pokud-nechcete-vaiku-ne/r~dea961de5da011ec9322ac1f6b220ee8/>

Putin chce, aby s Ruskem zmíněné státy okamžitě zahájily jednání. Rovněž požaduje, aby Kyjevu nedodávaly zbraně, které podle jeho názoru ohrožují bezpečnost Ruska. USA a další země dodávají Ukrajině vojenskou techniku, jde například o americké protitankové střely Javelin nebo turecké bezpilotní letouny Bayraktar.

"Prezident podtrhl význam okamžitých mezinárodních rozhovorů o garancích, které zaručí, že se NATO nerozšíří na východ a nebudou tam rozmístěny zbraně, které ohrožují Rusko," píše se v oficiálním tiskovém prohlášení Kremlu po úterním telefonátu Putina s Macronem.

Moskva přesunula v uplynulých týdnech k hranicím Ukrajiny skoro 100 tisíc vojáků s tanky, obrněnými transportéry a dělostřelectvem. Americké zpravodajské služby se domnívají, že hrozba ruské invaze je reálná a v lednu k ní může být připraveno na 175 tisíc vojáků.

Členství Ukrajiny v NATO, ale i její sblížení s Evropskou unií je pro ruského prezidenta dlouhodobě nepřijatelné. Na summitu Severoatlantické aliance a Ruska v Bukurešti v roce 2008 Putin svému americkému protějšku Georgi Bushovi řekl, že Ukrajina ani není "skutečný stát" a že její členství v alianci je pro něj neakceptovatelné. Bush tehdy prosazoval přijetí Ukrajiny a Gruzie do NATO, Německo a Francie ale byly proti.

Putinův ukrajinský neúspěch

V roce 2013 Vladimir Putin donutil ukrajinského prezidenta Viktora Janukovyče odvolat na poslední chvíli podpis asociční dohody s Evropskou unií. Tento krok vyvolal na Ukrajině protesty, které vyvrcholily revolucí na kyjevském náměstí Majdan a svržením Janukovyče.

Podle Terezy Souškové, analytičky a expertky na východní Evropu z Asociace pro mezinárodní otázky, je odmítání Ukrajiny v NATO dlouholetý evergreen ruské politiky a Kreml se pokouší využít jakékoliv příležitosti získat záruky, že se tak nestane. "NATO podle mého názoru v nejbližších letech s členstvím Ukrajiny nepočítá, ale rozhodně v tomto směru nehodlá Rusku nic slibovat," míní Soušková.

Expertka zároveň poukazuje na to, že politické vzdalování se Ukrajiny od Ruska a její příklon k Západu je jedním ze zjevných neúspěchů Vladimira Putina.

"V Rusku je Ukrajina považována za nepřítel, za ztraceného spojence. Rusové to vidí, Kreml to vidí a všem je jasné, že už to prostě není země, která je ve sféře vlivu Moskvy a součástí toho, čemu Rusové říkají blízké zahraničí. Putin může získání Krymu prezentovat doma jako úspěch, ale vztahy s Kyjevem a Ukrajinou jako celkem těžko," tvrdí analytička.

Žena, která bez povolení uprchla z harému

Ruský prezident letos také naznačil, že i v emocionální a osobní rovině je pro něj těžké smířit se s postupným odklonem Kyjeva od Moskvy. Své názory vyložil v eseji nazvané O jednotě Rusů a Ukrajinců, publikované v červenci na oficiálním webu Kremlu. Stěžuje si v něm, že současnou Ukrajinu s jejím politickým vedením vytvořily Evropa a Spojené státy jako protiruský projekt.

"Krok za krokem je Ukrajina vtahována do nebezpečné geopolitické hry a přeměňována na bariéru mezi Ruskem a Evropou. (...) Jsem přesvědčen, že skutečná suverenita Ukrajiny je možná jen prostřednictvím partnerství s Ruskem," píše se v textu podepsaném Putinem.

Ruský režisér dokumentárních filmů Vitalij Manskij nedávno v rozhovoru pro Aktuálně.cz řekl, že pro Putina je Ukrajina něco jako žena, která bez povolení uprchla z harému.

"Putin neuznává Ukrajinu jako nezávislý stát, a tudíž jí ani nepřiznává nárok nebo právo se tak chovat. Jeho pohled na svět je pohledem absolventa školy KGB a Ukrajina je v tomto pohledu oblastí Ruska podobně jako třeba Voroněžská oblast. Na Ukrajinu se Putin dívá jako na třetí ženu, která se rozhodla opustit harém. Není to jen o ztrátě image a prestiže, je to něco naprosto neodpustitelného a nepřijatelného," řekl ruský filmař a autor oceňovaného dokumentu Svědci Putinovi.